

Sygn. akt VIII Gz 96/18 Dnia 21 maja 2018 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Górnik

Sędziowie: SO Patrycja Baranowska

SO Natalia Pawłowska-Grzelczak

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2018 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku D. M.

przy udziale J. M.

o zniesienie współwłasności

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sadu Rejonowego w Koszalinie z dnia 24 stycznia 2018r., sygn. akt V GNs 1/18

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO N. Pawłowska-Grzelczak SSO A. Górnik SSO P. Baranowska

UZASADNIENIE

W dniu 19 stycznia 2018 r. wnioskodawca wraz z wnioskiem o zniesienie współwłasności wniósł o zabezpieczenie roszczenia poprzez zakazanie zarówno uczestnikowi jak i wnioskodawcy korzystania z wagi WEN 60 nr (...) (wyprodukowanej przez Usługowy Zakład (...), T. H. w roku 2008), zamontowanej na nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Białogardzie prowadzi księgę wieczystą nr (...) (będącej we współwłasności M. T. i A. M. po 1/2) lub alternatywnie zobowiązanie uczestnika do niezakłóconego umożliwienia współkorzystania z wagi najazdowej przez Wnioskodawcę (w tym jego pracowników) do celów prowadzonej działalności gospodarczej. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że sytuacja pomiędzy współwłaścicielami zaostrzyła się w ostatnich tygodniach i codziennością stały się interwencje Policji, stąd konieczne jest wydanie postanowienia o zabezpieczeniu, a zaproponowany podział nieruchomości na czas trwania postępowania nie narusza praw uczestnika i nie zmierza do zaspokojenia roszczenia.

Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2018 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia. W uzasadnieniu wskazano, iż stosownie do treści art. 730 § 1 kpc w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Przesłanki zabezpieczenia określa natomiast art. 730¹ § 1 i 2 kpc. Przepis ten przyznaje uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia tej stronie procesu, która uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w dzieleniu zabezpieczenia. Ten ostatni występuje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ § 2 kpc).

Na gruncie przedmiotowej sprawy, wniosek wnioskodawcy o zabezpieczenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu zgłoszone roszczenie o zniesienie współwłasności wagi najazdowej, szczegółowo opisanej we wniosku, budzi wątpliwości. Na podstawie przedstawionych dokumentów, na tym etapie postępowania, trudno ocenić, czy rzeczywiście strony są współwłaścicielami przedmiotowej wagi. Nota korygująca nr (...) (k. 19) do faktury nr (...) z 26.02.2014 r. (k. 18) została wystawiona dopiero 11.12.2017 r., a więc po ponad trzech latach od wystawienia faktury dotyczącej sprzedaży wagi. Ponadto, wnioskodawca nie przedstawił dokumentów księgowych, o których mowa w oświadczeniu J. T. (k. 22), a które umożliwiłyby Sądowi ocenę prawdopodobieństwa roszczenia na tym etapie.

Niezależnie od powyższego, Sąd ocenił, iż wnioskodawca nie uprawdopodobnił swojego interesu prawnego. Przedmiotem niniejszego postępowania jest zniesienie współwłasności ruchomości. Wnioskujący winien wykazać zatem, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub znacznie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia. Celem zabezpieczenia w tym przypadku jest zapewnienie egzekucyjnej wykonalności przyszłego orzeczenia. W przypadku roszczeń niepieniężnych zagrożenie egzekucyjne wykonalności przyszłego orzeczenia zależy od charakteru świadczenia i może wynikać z obawy zniszczenia czy ukrycia rzeczy. Celem zaś udzielenia zabezpieczenia jest zapewnienie wykonalności orzeczenia w drodze egzekucji lub przeciwdziałanie znacznemu utrudnieniu w osiągnięciu celu postępowania.

W ocenie Sądu wnioskujący nie wykazał interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, nie przedstawił bowiem żadnego argumentu, który by przemawiał za udzieleniem zabezpieczenia jego roszczenia, ograniczył się tak naprawdę do wskazania, że pomiędzy stronami istnieje spór, co powoduje częste interwencje Policji.

Zaproponowany przez wnioskodawcę sposób zabezpieczenia polegający na zakazaniu obu stronom postępowania korzystania z przedmiotowej wagi jest zupełnie niezrozumiały, a wnioskodawca nie wykazał, jaki cel postępowania zostałby osiągnięty przy takim ukształtowaniu prawa i obowiązków stron lub uczestników postępowania. Również alternatywny wniosek nie zasługuje na uwzględnienie z uwagi na brak wskazania interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Sąd wskazał, że brak udzielania zabezpieczenia nie tylko nie uniemożliwi osiągnięcia celu jakim jest zniesienie współwłasności, ale także nie utrudni w sposób istotny wykonania orzeczenia. Wnioskodawca nie dostarczył Sądowi wystarczających informacji, pozwalających na stwierdzenie istnienia interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia roszczenia, co skutkowało orzeczeniem, na podstawie art. 730 k.p.c. i art. 730¹ § 1 k.p.c., jak w sentencji postanowienia.

Zażalenie na powyższe złożył wnioskodawca wnosząc o zmianę postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o zabezpieczenie poprzez zobowiązanie Uczestnika do niezakłóconego umożliwienia współkorzystania z wagi najazdowej WEN 60 nr (...) (wyprodukowanej przez Usługowy Zakład (...), T. H. w 2008 r.), zamontowanej na nieruchomości dla której Sąd Rejonowy w Białogardzie prowadzi księgę wieczystą numer (...) przez Wnioskodawcę (w tym przez jego pracowników) do celów prowadzonej działalności gospodarczej. Wniósł nadto o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy koszty postępowania zażaleniowego, w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucono:

1. naruszenie art. 730¹ § 1 kpc - poprzez wadliwą ocenę przedstawionych dowodów i twierdzeń i uznanie, iż nie doszło do uprawdopodobnienia roszczenia - w sytuacji, gdy już sam dowód z oświadczenia J. T. z dnia 12.12.2017r. w sposób dostateczny uprawdopodobnia twierdzenie Wnioskodawcy o współwłasności wagi najazdowej, a kolejne dowody w postaci oświadczeń świadków oraz korekty faktury wspierają to twierdzenie,

2. naruszenie art. 730¹ § 1 kpc w zw. z art. 233 § 1 kpc - poprzez wadliwą ocenę dowodów i odmowę uznania za podstawę uprawdopodobnienia żądania oświadczenia J. T. z dnia 12.12.2017r. w związku z brakiem załączenia pełnej dokumentacji księgowej; niezasadnym twierdzeniem, iż korekta faktury wystawiona po 3 latach nie jest wystarczającym dowodem, w sytuacji, gdy przez okres trzech lat nie było sporu pomiędzy współwłaścicielami i Wnioskodawca w sposób całkowicie niezakłócony korzystał w pełnym zakresie z wagi i dopiero powstały spór spowodował analizę dokumentów i konieczność wystawienia korekty faktury, która może być wystawiona do 5 lat wstecz,

3. naruszenie art. 730¹ § 1 i 2 kpc w zw. z art. 618 § 1 kpc - poprzez wadliwą ocenę i uznanie, iż Wnioskodawca nie wykazał interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia poprzez dopuszczenie do posiadania, w sytuacji gdy brak zabezpieczenia - „w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie” - bowiem brak korzystania przez Wnioskodawcę z wagi stanowiącej jego współwłasność uniemożliwia mu prowadzenie działalności gospodarczej, co spowoduje konieczność kierowania dalszych roszczeń w niniejszym postępowaniu w związku z art. 618 § 1 kpc - w zakresie dopuszczenia do posiadania, a także odszkodowań związanych z brakiem posiadania wagi, a celem zniesienia współwłasności jest zakończenie stosunku prawnego pomiędzy współwłaścicielami i nie eskalowanie dalszych konfliktów i procesów,

4. naruszenie art. 618 § 1 kpc w zw. art. 206 kc - poprzez jego pominięcie i brak zastosowania tj. nie i rozstrzygnięcie na czas trwania postępowania kwestii posiadania przedmiotu zniesienia współwłasności, w sytuacji gdy Wnioskodawca domaga się dopuszczenia do posiadania, a brak zabezpieczenia w sposób żądany przez Wnioskodawcę spowoduje powstanie dalszych roszczeń Wnioskodawcy, utrudni i wydłuży postępowanie.

Skarżący wniósł ponadto o przeprowadzenie następujących dowodów w sprawie - dokumentów księgowych Wnioskodawcy:

1. ewidencja środków trwałych za rok 2013r. - z wprowadzoną konstrukcją wagi (...)- (...) o wartości 19.500,00 zł netto - od dnia 30.4.2013r.,

2. ewidencja środków trwałych za rok 2014r.- z wprowadzeniem zapisu- „sprzedaż wagi połowy- 18.915,00 zł - 81.18-9750 = 9083,82 zł

3. historia środka trwałego podpisana przez J. T. z wykazaniem, iż od dnia 26.2.2014r. amortyzowana była połowa wagi + lista środków trwałych,

4. plan amortyzacji środków trwałych przedsiębiorstwa (...) do roku 2034r.,

5. 7 dowodów wewnętrznych amortyzacji za rok 2013r.,

6. 12 dowodów wewnętrznych amortyzacji za rok 2014r.~ z wykazaną zmianą wysokości od miesiąca lutego 2014r.,

7. 11 dowodów wewnętrznych amortyzacji za rok 2015r.,

8. 12 dowodów wewnętrznych amortyzacji za rok 2016r.,

9. 12 dowodów wewnętrznych amortyzacji za rok 2017r.,

10. Historia środka trwałego,

11. Lista środków, trwałych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione, choć nie wszystkim zarzuto można odmówić trafności.

Na wstępie należy podkreślić, że jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy wydanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia uzależnione jest od uprawdopodobnienia przez uprawnionego dwóch przesłanek, o których mowa w art. 730¹ kpc, tj. istnienia roszczenia oraz istnienia interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, zdefiniowanego w § 2 cytowanego przepisu. W tym miejscu przypomnieć również należy, że uprawdopodobnienie określa się niekiedy jako ułatwione postępowania dowodowe, namiastkę dowodu nie dającą pewności, lecz tylko wiarygodność (prawdopodobieństwo) twierdzenia o jakimś fakcie. Uprawdopodobnienie nie daje więc pewności co do prawdziwości twierdzeń o istnieniu konkretnego roszczenia, lecz pozwala jedynie przyjąć, iż jest ono prawdopodobne. Należy zatem przyjąć, że roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli istnieje wiarygodna szansa na jego istnienie.

Nadto zgodnie z art. 738 kpc Sąd rozpoznaje wniosek o zabezpieczenie w jego granicach biorąc za podstawę orzeczenia materiał zebrany w sprawie. W okolicznościach niniejszej sprawy przy ocenie, na obecnym etapie postępowania, zasadności wniosku ważką pozostaje zatem tak treść zażalenia jak i załączonych do niego dokumentów, o których wspominał Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Nie przesądzając w żaden sposób o zasadności niniejszego powództwa, w świetle przedłożonych wraz z zażaleniem dowodów w postaci dokumentów księgowych uznać należy, że roszczenie wnioskodawcy związane z prawem współwłasności zostało uprawdopodobnione.

Za uprawdopodobnione na potrzeby zabezpieczenia uznać należy też wystąpienie interesu prawnego w kontekście uprawnień przysługujących współwłaścicielom rzeczy do ich współposiadania i korzystania z rzeczy podlegających co do zasady ograniczeniom w toku sporów związanych ze zniesieniem współwłasności. Mające podlegać w niniejszej sprawie ochronie roszczenie należy do niepieniężnych, a zatem celem takiego zabezpieczenia może być: 1) zapewnienie uprawnionemu zaspokojenia, tj. egzekucyjnego wykonania przyszłego orzeczenia, co odnosi się tylko do roszczeń o świadczenie; 2) zapewnienie skuteczności przyszłego orzeczenia, tj. innych skutków orzeczenia niezdatnego do egzekucyjnego wykonania; 3) antycypacyjne, tymczasowe udzielenie wierzycielowi takiej samej ochrony prawnej, jaką ma zapewnić mu przyszłe orzeczenie. Przy zabezpieczeniu roszczeń niepieniężnych zastosowanie znajdują podstawy zabezpieczenia wskazane w art. 730¹ kpc. Oceniając istnienie interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia uwzględniać należy więc wspomniane wyżej cele. Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy, w szczególności fakt, że strona może dochodzić na drodze sądowej zniesienia współwłasności w złożonym łącznie z niniejszym wnioskiem pozwie, wydawałoby się uzasadnionym żądanie zabezpieczenia powództwa. Zwłaszcza, jeśli się weźmie pod uwagę wskazane wyżej cele zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego. W przypadkach, gdy żądana ochrona prawna polega na ustaleniu prawa lub stosunku prawnego chodzi zazwyczaj o wyeliminowanie sytuacji, w których ochrona zapewniana przez orzeczenie sądu przychodzi zbyt późno, w wyniku czego udaremnione zostają jej skutki. Celem zabezpieczenia w tych przypadkach jest zatem zapewnienie skuteczności przyszłego orzeczenia. Zgodzić należy się więc ze skarżącym, dzielając tym samym przywołane przez niego w zażaleniu orzecznictwo Sądu Najwyższego, że interes prawny polegający na co najmniej poważnym utrudnieniu osiągnięcia celu postępowania (rozwiązania węzła wspólności) może polegać na wyłączeniu bądź chociażby ograniczeniu powstania kolejnych skomplikowanych sporów z tytułu naruszenia posiadania rzeczy mającej ostatecznie podlegać wyłączeniu.

Niezależnie od powyższego wniosek o udzielenie zabezpieczenia nie może zostać uwzględniony z uwagi na określony przez stronę sposób zabezpieczenia roszczenia. Dokonując bowiem oceny interesu prawnego z uwzględnieniem celu zabezpieczenia Sąd bierze pod uwagę również wskazany przez uprawnionego sposób zabezpieczenia mając na uwadze treść art. 730¹ § 3 kpc. Sąd udziela przy tym zabezpieczenia, jakie stosownie do okoliczności uważa za odpowiednie, nie wyłączając sposobów wymienionych w art. 747 kpc. Odmienne niż w przypadku zabezpieczenia roszczeń pieniężnych, w art. 755 kpc ustawodawca zrezygnował z taksatywnego wyliczenia dopuszczalnych sposobów

zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych. Powyższe unormowanie nie oznacza jednak, że sąd nie jest związany wnioskiem uprawnionego w przedmiocie sposobu zabezpieczenia.

Uprawniony, jako sposób zabezpieczenia dochodzonego roszczenia, domagając się zmiany zaskarżonego orzeczenia, podał zobowiązanie uczestnika do niezakłóconego umożliwienia współkorzystania z wagi najazdowej WEN 60 nr (...) przez wnioskodawcę (w tym przez jego pracowników) do celów prowadzonej działalności gospodarczej. Przy tak sformułowanym sposobie wskazać jednak należy, że o ile w przypadku zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych - jak już zaznaczono - dopuszczalne są wszelkie sposoby zabezpieczenia, o tyle sposób zabezpieczenia nie może charakteryzować się całkowitą dowolnością. Swoboda w oznaczeniu sposobu zabezpieczenia ograniczona wszak została do wymogu w zakresie jego adekwatności do treści roszczenia i okoliczności faktycznych. Zapewnienie umożliwienia niezakłóconego współkorzystania z rzeczy wspólnej - jak chciał tego uprawniony - przez współników pozostający w sporze bez podania konkretnych wytycznych czy określenia sposobu takiego korzystania jawi się jako zupełnie abstrakcyjne, a wręcz niemożliwe do przeprowadzenia, a w konsekwencji wymykające się spod jakiegokolwiek kontroli, co czyni zabezpieczenie niewykonalnym.

W tym stanie rzeczy, stosując normę art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, Sąd Okręgowy oddalił zażalenie o czym orzeczono jak w sentencji.

SSO N. Pawłowska-Grzelczak SSO A. Górnik SSO P. Baranowska

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. Z (...) (...)